Gemeente Almelo

Raadsvergadering: 19 december 2023
Registratienummer: R 2307986

De Raad van de Gemeente Almelo:

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

Besluit:

1. Mevrouw N. Ruinard met aan te wijzen als functionaris gegevensbescherming voor de gemeente Almelo voor de verwerkingsverantwoordelijke gemeenteraad.

Gedaan in de openbare vergadering van 19 december 2023,

de griffier,

drs. J.W. Scherpenzeel

de burgemeester,

M.M. van 't Veld

Naam: W.S. Karperien
Datum: 19 december 2023
Team/teamonderdeel: CZ Control en Audit

Voorstel aan de raad

Onderwerp	**Aanwijzen functionaris gegevensbescherming raad.**
Portefeuillehouder	**G.J. Overmeen-Bakhuis**

Samenvatting raadsvoorstel

Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna AVG) in werking getreden. Op grond van de AVG (art. 37 AVG) is de gemeente verplicht om een functionaris gegevensbescherming (hierna FG) aan te stellen voor alle verwerkingsverantwoordelijken. Daarnaast is in artikel 36 van de Wet Politiegegevens (hierna Wpg) eveneens bepaald dat de gemeente verplicht is om een FG aan te wijzen. Door het vertrek van de vorige FG wordt voorgesteld een nieuwe FG aan te wijzen.

Voorgesteld raadsbesluit

1. Mevrouw N. Ruinard aan te wijzen als functionaris gegevensbescherming voor de gemeente Almelo voor de verwerkingsverantwoordelijke gemeenteraad.

Inleiding

Privacy speelt een rol in de relatie tussen burger en gemeenten. Gemeenten moeten zorgvuldig en veilig, proportioneel en vertrouwelijk omgaan met het verzamelen, bewaren, beheren en gebruiken van persoonsgegevens en andere informatie die de persoonlijke levenssfeer van inwoners raakt. Inwoners moeten daarop kunnen vertrouwen; privacy is immers een grondrecht. Als inwoners dat vertrouwen niet hebben, dan kan dat er onbedoeld toe leiden dat zij geen hulp vragen of geen beroep doen op de gemeentelijke dienstverlening. Daarnaast kan de gemeente politieke en reputatieschade oplopen als bekend wordt dat er onzorgvuldig met persoonsgegevens van zijn burgers wordt omgegaan. In het ergste geval kunnen de gegevens van burgers, na een datalek, worden gebruikt bij identiteitsfraude. Hierbij kan sprake zijn van aansprakelijkstelling door de inwoner, waarbij de gemeente verantwoordelijk wordt gehouden voor de schade. Ook loopt de gemeente het risico om een geldboete te krijgen van de Autoriteit Persoonsgegevens wanneer de gemeente in strijd handelt met de bepalingen uit de AVG of Wpg. Een FG kan de gemeente helpen bij het vroegtijdig identificeren en adresseren van privacyrisico's.

Om zowel de belangen van de gemeente als van betrokkenen (zijnde inwoners), de personen van wie informatie wordt verwerkt, doeltreffend te behartigen wordt een FG aangesteld als interne toezichthouder. De FG dient in alle onafhankelijkheid zijn werkzaamheden te kunnen uitvoeren en ontvangt daarbij geen instructies vanuit de gemeente en verwerkers. Wel rapporteert de FG rechtstreeks aan het college over de werkzaamheden. Er is overleg mogelijk met de AP, maar er is geen meldingsplicht bij de AP voor onregelmatigheden.

Beoogd effect

Voldoen aan de vereisten in de AVG en Wpg.

Argumenten voor

1.1 Aanwijzen van een FG is verplicht voor overheidsorganen.
Op grond van artikel 37, eerste lid, van de AVG, is de aanwijzing van een Functionaris gegevensbescherming (FG) verplicht wanneer het gaat om verwerking van persoonsgegevens door een overheidsinstantie of overheidsorgaan. Gemeenten hebben daar dus geen keuzevrijheid in. Onder de term 'overheidsinstanties' vallen ook de bij wet aangewezen publiekrechtelijke instellingen en organisaties die overheidstaken uitvoeren en waarbij mensen weinig of geen keuze hebben of en hoe hun gegevens worden verwerkt, waardoor ze de aanvullende bescherming nodig hebben die met de aanwijzing van een FG kan worden bereikt.

1.2 Aanwijzen van FG is verplicht voor alle verwerkingsverantwoordelijken binnen een gemeente.
Binnen gemeenten kennen we meerdere overheidsorganen die als verantwoordelijke kunnen worden beschouwd voor verwerkingen van persoonsgegevens. De burgemeester is verantwoordelijk voor alle gegevensverwerkingen die te maken hebben met diens veiligheidstaken en de raad is verantwoordelijk voor de verwerkingen door de griffie, de raadscommissies en alle HRM verwerkingen. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor alle overige gegevensverwerkingen. Dit betekent dat de gemeentelijke FG voor elk van bovengenoemde overheidsorganen moet worden aangewezen en als zodanig worden aangemeld bij de Autoriteit persoonsgegevens.

1.3 Het niet aanstellen kan leiden tot hoge boetes en reputatieschade
Wanneer de gemeente geen FG benoemd heeft, loopt de gemeente een groot risico op hoge boetes. De Autoriteit persoonsgegevens kan organisaties die de AVG overtreden een boete opleggen van maximaal € 20.000.000,-. Daarbovenop kan de AP organisaties die artikel 36 Wpg overtreden een boete opleggen van maximaal € 90.000 op grond van het Wetboek van Strafrecht. Daarnaast kunnen burgers terughoudend worden met het vragen van hulp of het delen van informatie met de gemeente. Dit kan ten koste gaan van de effectiviteit van het gemeentelijke beleid en het vertrouwen in de overheid beschadigen.

1.4 Een FG kan de gemeente helpen bij het vroegtijdig identificeren en adresseren van privacyrisico's.
De FG is de interne, onafhankelijke privacyfunctionaris ten dienste van de organisatie. De organisatie is verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van het privacybeleid. De FG ziet toe op de naleving hiervan en brengt advies uit over de risico's van bestaande verwerkingen en voorgenomen nieuwe producten en diensten.
De FG is ook de onafhankelijke interne toezichthouder. De FG controleert of de organisatie de AVG goed toepast en ziet erop toe dat betrokkenen hun privacyrechten kunnen uitoefenen. Problemen met compliance bespreekt de FG met de verantwoordelijke binnen de organisatie.

Kanttekeningen

1.1 De aangewezen Functionaris gegevensbescherming is niet in dienst van de gemeente Almelo.
De gemeente streeft ernaar om de positie van Functionaris gegevensbescherming in te vullen door een medewerker die in dienst is van de gemeente Almelo. Dat is op heden vanwege de krapte op de arbeidsmarkt en door de specialistische inhoud van de functie nog niet gelukt.

Kosten, opbrengsten en dekking

Binnen de eenheid concernzaken – team control & audit is 0,5 fte formatie beschikbaar voor de functionaris gegevensbescherming.

Vervolg

Na besluitvorming zal de functionaris gegevensbescherming worden aangemeld bij de Autoriteit persoonsgegevens.

Bijlagen

Niet van toepassing.

Burgemeester en Wethouders van Almelo,

de secretaris,	**de burgemeester,**
J.H. Dijkstra	M.M. van 't Veld